

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7CoP/133/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7216224170
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Frederika Zozuľáková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7216224170.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Frederiky Zozuľákovvej a členov senátu JUDr. Agnesy Hricovej a JUDr. Imricha Volkaia vo veci starostlivosti súdu o maloletého B. C. nar. XX.X.XXXX bývajúceho u matky zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach dieťa matky B. C. rod. B. nar. XX.XX.XXXX bývajúcej v K. na Polárnej ul. č. 18 a otca V. C. nar. XX.X.XXXX trvale bytom v K. C. N. č. X prechodne v Č. T. na B. ul. č. XXX/X W. X v konaní o zvýšenie výživného o odvolaní otca a matky proti rozsudku Okresného súdu Košice II z 28.3.2017 č.k. 14P 230/2016-141 takto

rozhodol:

Odvolanie otca **o d m i e t a**.

P o t v r d z u j e rozsudok v napadnutom výroku o zvýšení výživného na tvorbu úspor.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zvýšil výživné od otca pre mal. B. C.J. naposledy určené rozsudkom Okresného súdu Košice II z 31.1.2013 č.k. 25P 229/2012-80 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 31.10.2013 č.k. 8CoP 139/2013-101 z 360 € mesačne na 500 € mesačne od 10.10.2016 do budúca, ktoré je otec povinný poukazovať k rukám matky vždy do 1. dňa v mesiaci vopred. Dĺžné výživné za obdobie od 10.10.2016 do 31.3.2017 vo výške 646,66 € zaviazal otca zaplatiť do 60 dní od právoplatnosti rozsudku k rukám matky. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom ďalej zvýšil výživné na tvorbu úspor od otca pre mal. B. C. naposledy určené rozsudkom Okresného súdu Košice II z 14.5.2010 č.k. 27P 321/2009-34 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 18.4.2011 č.k. 8CoP 364/2010-65 z 200 € mesačne na 300 € mesačne od 10.10.2016 do budúca, ktoré je otec povinný poukázať vždy do 1. dňa v mesiaci vopred na osobný účet maloletého, ktorý na tento účel zriadila matka maloletého s tým, že na nakladanie s prostriedkami na uvedenom účte je potrebný súhlas súdu. Dĺžné výživné na tvorbu úspor za obdobie od 10.10.2016 do 31.3.2017 vo výške 571,06 € zaviazal otca poukázať na osobný účet maloletého do 60 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti návrh matky zamietol. Rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Proti tomuto rozsudku proti výroku o zvýšení výživného na tvorbu úspor pre mal. B. podala v zákonnej lehote odvolanie matka a žiadala, aby odvolací súd zmenil rozsudok v napadnutej časti a zvýšil výživné na tvorbu úspor na 500 € mesačne a súčasne zmenil aj výrok o dĺžnom výživnom na tvorbu úspor. Uviedla, že súd prvej inštancie vykonal rozsiahle dokazovanie, ale nezistil presný príjem otca za posledných 12 mesiacov vrátane jeho fakultatívnych zložiek mzdy napriek tomu, že takýto dôkaz je pre rozhodovanie o rozsahu výživného elementárny. Neodstránil tiež rozpory medzi tvrdením otca o jeho príjme a potvrdením o príjme otca z 15.3.2017 zahrňujúcim obdobie od 1.11.2016 do konca februára značne ovplyvneným pracovnými odmenami otca. Napriek uvedenému nedostatku konajúci súd správne konštatoval, že u maloletého a taktiež jeho rodičov došlo k podstatnej zmene pomerov od poslednej

súdnej úpravy výživného z roku 2013 a boli splnené zákonné podmienky na zvýšenie výživného a tiež na zvýšenie výživného na tvorbu úspor. Vo vzťahu k bežnému výživnému rozhodol zákonne. Pri rozhodovaní o výživnom zohľadnil súčasne pozitívne zmenené príjmové a majetkové pomery otca a jeho životnú úroveň, ale tieto rovnako relevantné pri rozhodovaní o tvorbe úspor už nezohľadnil. Zistil a iba konštatoval, že otec nadobudol za pomoci hypotekárneho úveru 3-izbový byt, na ktorý splátka úveru predstavuje 770,44 €, čím znižuje nielen svoju životnú úroveň, ale aj životnú úroveň mal. B., ktorý je v období intenzívneho rastu. Má za to, že jeho odôvodnené potreby sú prioritné a až po uspokojení odôvodnených potrieb môže povinný rodič uspokojovať svoje vlastné potreby, poprípade potreby osôb, voči ktorým nemá vyživovaciu povinnosť. V tejto súvislosti poukazuje na výpoveď samotného otca, že v súčasnosti nie je schopný tvoriť úspory, pretože sa až 2/3 podieľa na uspokojení potrieb domácnosti, v ktorej žije so svojou súčasnou partnerkou a jej dvoma maloletými deťmi, voči ktorým nemá vyživovaciu povinnosť. Má za to, že otec maloletého nemusel riešiť svoju bytovú situáciu hypotekárnym úverom, pretože mohol predať byt v Košiciach a takto získané finančné prostriedky vložiť do kúpy bytu. Vyjadrila názor, že ak otec maloletého nie je schopný zabezpečiť mu v budúcnosti štúdium v zahraničí a na vysokej škole, na čo slúži tvorba úspor, niet dôvodu, aby bol vlastníkom dvoch bytov, z ktorých jeden užíva iba na styk s maloletým a má na neho zbytočné náklady, ktoré by mohli byť využité účelne pre maloletého na tvorbu úspor. Otec si zrejme neuvedomuje, že odôvodnené potreby maloletého sú v súčasnosti tak vysoké, že podstatne prevyšujú odôvodnené potreby rodičov, ktoré sú už stabilizované a ona svoj príjem vynakladá prevažne na zabezpečenie potrieb maloletého, preto nemá možnosť ako otec vytvárať mu úspory na štúdium v budúcnosti.

3. Otec podaním daným na poštu 27.5.2017 a doručeným súdu prvej inštancie 31.5.2017 označeným ako odvolanie proti rozsudku z 28.3.2017 a vyjadrenie k odvolaniu B. C. doručenému súdu 26.4.2017 sa domáha zmeny rozsudku súdu prvej inštancie a navrhuje, aby odvolací súd zmenil rozsudok tak, že zvýši výživné pre mal. B. na 400 € mesačne od 10.10.2016 do budúca, zároveň zmení výrok o dlžnom výživnom a navrhuje, aby odvolací súd v plnom rozsahu zamietol odvolanie matky voči výške výživného na tvorbu úspor. Namietal, že súd prvej inštancie síce vykonal rozsiahle dokazovanie, ale pri rozhodovaní o výživnom nezistil a nezačínal sa, resp. nezohľadnil jeho žiadosť, aby matka predložila detailný výpis všetkých pohybov na účte tvorby úspor pre maloletého, aby preukázala ako s úsporami nakladá a hospodári s tým, že matka predložila dve potvrdenia vystavené Tatra bankou o zostatkoch vkladov. Na jeho výhrady, že úhrady tvorby úspor pre maloletého realizuje na účet matky a tým pádom druhú matkou deklarovaný účet nemôže považovať za účet tvorby úspor pre maloletého, keďže sa jedná o nejaký iný účet matky, tieto súd vôbec neakceptoval. Ďalej poukázal na to, že matka až na základe jeho pripomienky pred súdom priznala, že okrem príjmu od zamestnávateľa má aj príjem z výnosu akcií vo forme dividend vo výške od 4.000 € do 6.000 € ročne. Keďže matka deklaruje uvedený dividendový výnos z akcií, pričom pri súčasnom priemernom výnose akciových trhov cca + 5 % ročne odhadovaná nominálna hodnota akcií, ktoré vlastní matka je vo výške cca 80.000 až 120.000 €. Podotýka, že matka vlastníctvo takýchto akcií doposiaľ nikdy nedeclarovala a nepriznala. Otázne ostáva, z akých zdrojov matka nadobudla akcie v takejto nominálnej hodnote od roku 2013, keď ako sama tvrdí, nemala okrem zamestnaneckého príjmu žiadne iné príjmy. Na spresnenie uvádza, že matka na pojednávaní 28.3.2017 uviedla, že hypotéku z roku 2010 použila na kúpu bytu a druhú hypotéku z roku 2013 na kúpu auta, výlety a bežnú prevádzku domácnosti, keďže nemala dostatok finančných prostriedkov. Matka ako skúsená dlhoročná banková pracovníčka zrejme peniaze z hypoték investuje do nákupu akcií a tak si zveľbuje a zhodnocuje svoj súkromný majetok, pričom výživné jej slúži na zvyšovanie jej životnej úrovne a pokrývanie jej životných nákladov. Ďalej poukazuje na to, že takmer ani jedno z tvrdení matky uvedené v návrhu na zvýšenie výživného sa v konaní na súde prvej inštancie nepotvrdilo. Opakovane ako v konaní na súde prvej inštancie uvádza, že je vlastníkom 3-izbového bytu v Košiciach a 3-izbového bytu v Prahe, kde od roku 2011 pracuje. Na kúpu bytu v Prahe zbral hypotekárny úver, pričom mesačná splátka je v prepočte 770 €. Byt v Košiciach využíva na styk s mal. B., keďže za ním chodí pravidelne každý druhý víkend v mesiaci, t.j. v priemere 5 dní v mesiaci, ako aj zhruba polovicu všetkých prázdnin maloletého, čo je spolu zhruba 85 dní v roku. V súdnom rozhodnutí sú tiež nesprávne interpretované jeho slová o tom, že v Prahe žije s priateľkou v spoločnej domácnosti a zároveň nie je schopný vytvárať žiadne extra úspory. Súd to interpretoval tak, že všetky finančné prostriedky, ktorú mu zostanú, používa na výživu svojej priateľky a jej detí. Podotkol, že na potreby mal. B. prispieva aj nad rámec súdom určeného výživného, a to aj priamo na účet matky, napríklad na nákup obuvi, oblečenia, lekárskeho poplatkov, školských výletov, letných táborov, športových potrieb, pasu, športových aktivít, voľnočasových aktivít a podobne. Detailný prehľad svojich výdavkov ako aj výdavkov na mal. B. doručil súdu spolu s vyjadrením k návrhu. Tvrdenie matky v jej odvolaní, že sám uviedol svoj podiel na uspokojovaní potrieb domácnosti,

v ktorej žije so svojou priateľkou a jej dvoma deťmi v 2/3 sú zavádzajúce a vytrhnuté z kontextu. Na pojednávaní uviedol, že po vzájomnej dohode s priateľkou, s ktorou žije v spoločnej domácnosti v Prahe, znášajú výdavky spojené s bývaním v pomere 2/3 on a 1/3 priateľka, to znamená, ide len o výdavky za prevádzku bytu, ako aj správcovský poplatok, energie a internet. Všetky ostatné výdavky priateľky a jej detí hradí v plnom rozsahu priateľka sama. Dopĺňa, že jej deti zruba polovicu všetkého času trávia so svojím otcom, kde aj bývajú. Ďalšie tvrdenie matky v odvolaní, že súd nezistil jeho presný príjem je opäť nepravdivé a zavádzajúce. Súdu boli doručené potvrdenia od jeho zamestnávateľa o príjme za obdobie od septembra 2015 do októbra 2016 s priemerným mesačným príjmom 86.781 Kč, ako aj za obdobie od novembra 2016 do februára 2017 s priemerným mesačným príjmom vo výške 102.045,24 Kč, pričom z uvedených listín je zrejmé, že mu je pravidelne každý rok v novembri okrem základnej mzdy vyplácaný aj 13. plat a zároveň v januári dostáva aj ročný bonus za predchádzajúci rok. V prílohe zároveň zasiela potvrdenie o svojom príjme za obdobie od mája 2016 do apríla 2017, kde mu vychádza priemerný mesačný príjem 84.089 Kč. Vzhľadom na uvedené so zvýšením výživného z 360 € mesačne na 500 € mesačne od 10.10.2016 do budúca nesúhlasí, nakoľko mu to jeho situácia neumožňuje. Odvolací súd by mal odstrániť rozpor v tom, že výživné nemá nahrádzať príjem matky alebo jej príjem dopĺňať, ale má pokrývať reálne mesačné potreby maloletého dieťaťa, ktoré je v konaní potrebné riadne, podrobne a dôkladne preskúmať, odôvodniť a preukázať. Odvolací súd by mal tiež zohľadniť, že okrem určenej vyživovacej povinnosti sa o maloletého syna stará aj nad rámec vyživovacej povinnosti. Zároveň prispieva na potreby maloletého aj nad rámec súdom určeného výživného. K podaniu pripojil potvrdenie o príjme za obdobie od mája 2016 do apríla 2017.

4. Otec následne doručil súdu prvej inštancie doplnujúce vyjadrenie, v ktorom uviedol, že uvádza nové skutočnosti, ktoré môžu mať zásadnú povahu pri posudzovaní napadnutého rozsudku. Dodatočne sa dozvedel o novom návrhu matky o schválenie právneho úkonu podaného na Okresnom súde Košice II 29.6.2017 pod sp.zn. 14P 180/2017, ktorým žiada o povolenie udeliť súhlas na jednorazový výber z účtu tvorby úspor pre mal. B. vo výške 3.000 € s ohľadom na úhradu výdavkov spojených so študijným pobytom maloletého v USA v lete 2017. Poukazuje na skutočnosť, že tieto výdavky spojené so študijným pobytom boli jedným z hlavných dôvodov, pre ktoré matka žiadala zvýšenie výživného. Vzhľadom na uvedené žiada, aby súd nebral do úvahy matkou deklarované výdaje spojené so študijným pobytom maloletého v USA v plnom rozsahu a takto opodstatnené výdavky matky znížil o sumu 3.000 €. K vyjadreniu pripojil kópiu návrhu matky na udelenie súhlasu na jednorazový výber 3.000 €, potvrdenia o transakcii z Tatra banky a ďalšie písomnosti týkajúce sa študentského výmenného programu.

5. Ďalšie vyjadrenia podané neboli.

6. Odvolací súd pri skúmaní podmienok odvolacieho konania z hľadiska včasnosti podaného odvolania dospel k záveru, že odvolanie otca bolo podané oneskorene.

7. Podľa ust. § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa ust. § 362 ods. 1 CSP, odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

9. Podľa ust. § 121 CSP, lehota podľa tohto zákona môže byť určená podľa hodín, dní, týždňov, mesiacov a rokov. Do plynutia lehoty určenej podľa dní sa nezapočítava deň, keď nastala skutočnosť určujúca začiatok lehoty. Lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov sa končia uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď nastala skutočnosť určujúca začiatok lehoty; ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca. Ak koniec lehoty pripadne na sobotu alebo deň pracovného pokoja, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň. Lehota je zachovaná, ak sa v posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo sa podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť; to platí aj vtedy, ak je podanie urobené elektronickými prostriedkami doručené súdu mimo pracovného času.

10. Podľa ust. § 386 písm. a) CSP, odvolací súd odmietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene.

11. Z obsahu spisu vyplýva, že otcovi bol napadnutý rozsudok doručený 24.4.2017, teda v zmysle citovaného ust. § 121 CSP mu začala plynúť pätnásťdňová lehota na podanie odvolania 25.4.2017 a

skončila 9.5.2017 (v utorok riadny pracovný deň). Otec podal odvolanie na pošte, ako vyplýva z podacej pečiatky 27.5.2017, zjavne po uplynutí pätnásťdňovej lehoty na odvolanie. Z uvedeného dôvodu odvolací súd odmietol odvolanie otca podľa § 386 písm.a/ CSP ako oneskorene podané s tým, že v danom prípade sa neuplatnila ani fikcia včasnosti podaného odvolania založená nesprávnym poučením súdu o odvolaní, nedostatku poučenia, nesprávnym poučením, že odvolanie nie je prípustné alebo nesprávnym poučením o príslušnosti súdu.

12. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

13. Vzhľadom na to, že odvolanie otca proti výroku rozsudku o zvýšení bežného výživného bolo podané oneskorene, odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie len v matkou napadnutom výroku o zvýšení výživného na tvorbu úspor, a to spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z § 65 a § 66 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine a zákonne vo veci rozhodol, pričom starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo v konaní najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania, preto je odôvodnenie rozsudku v napadnutom výroku presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje.

14. Vo vzťahu k odvolacej argumentácii matky odvolací súd konštatuje, že nie je opodstatnená, nakoľko majetkové pomery otca neodôvodňujú zvýšenie výživného na tvorbu úspor pre maloletého vo väčšom rozsahu ako určil súd prvej inštancie s poukazom na to, že vlastníctvo dvoch bytov otcom maloletého je odôvodnené jeho výkonom práce v Českej republike trvalého charakteru, ktorý mu umožňuje dosahovať dostatočný príjem, aby mohol prispievať na výživu maloletého v rozsahu, ktorým môžu byť pokryté aj nadštandardné potreby dieťaťa a na druhej strane vlastníctvo bytu v Košiciach je odôvodnené pravidelným stykom otca s dieťaťom v prostredí vhodnom pre jeho realizáciu, pričom výdavky spojené s réziou uvedeného bytu sú neporovnateľne nižšie, aké by boli, ak by si musel otec zabezpečovať ubytovanie v hoteloch či penziónoch. Splátka úveru na kúpu bytu v Prahe vo výške 770 € takto nemôže predstavovať umelé znížovanie životnej úrovne otca a zároveň životnej úrovne maloletého, pričom táto argumentácia matky vyznieva paradoxne v kontexte skutočnosti, že takisto sa zaťažuje úvermi napriek tomu, že bytovú otázku vyriešenú má. Na druhej strane nie je odôvodnený ani argument otca, že nemôže vytvárať úspory s prihliadnutím na jeho priemerný príjem 3.210 € mesačne. Napokon nie je relevantná námietka matky, že súd nezistil dostatočne priemerný čistý príjem otca, keď z obsahu spisu vyplýva, že zamestnávateľ otca doručil súdu opis mzdového listu otca za obdobie od novembra 2015 do októbra 2016 a následne od novembra 2016 do januára 2017.

15. Pokiaľ ide o argumentáciu otca v odvolacom konaní obsiahnutú vo vyjadrení k odvolaniu matky, odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že predmetom konania bolo zvýšenie výživného, a to bežného, ako aj na tvorbu úspor, pričom skúmanie detailných výpisov pohybov na účtoch, na ktoré sú poukazované otcom úspory pre maloletého nie je pre zisťovanie skutkového stavu potrebného pre rozhodnutie o tom, či došlo alebo nedošlo k zmene pomerov vyžadujúcej si zmenu rozhodnutia o výživnom podstatné. Rovnako okolnosti týkajúce sa ďalšieho konania o udelenie súhlasu matke na jednorazový výber finančných prostriedkov na úhradu študijného pobytu maloletého v USA, ktoré už bolo medzičasom i právoplatne skončené, nemá priamu súvislosť s predmetom prejednávaneho prípadu, nakoľko ako nepochybne vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku, skutočnosť, že maloletý sa má zúčastniť študijného pobytu v USA nebola jediným a zásadným dôvodom na zmenu rozhodnutia o výživnom s poukazom na to, že v čase predchádzajúcej úpravy výživného bol maloletý žiakom 6. ročníka základnej školy a v čase podania návrhu na zvýšenie výživného začal navštevovať 1. ročník gymnázia, čím bez ďalšieho došlo k podstatnej zmene pomerov odôvodňujúcej zvýšenie výživného, a to v časti bežného výživného s tým, že v rámci skúmania podmienok pre určenie či zvýšenie výživného na tvorbu úspor nie je podstatné, či dieťa bude študovať v zahraničí, prípadne na aký účel majú byť úspory vytvárané, nakoľko podmienkou vyplývajúcou z § 63 ods. 3 Zákona o rodine sú len majetkové pomery povinného rodiča, ktoré mu dovoľujú prispievať na odôvodnené potreby dieťaťa aj formou úspor.

16. Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie vo veci správne a zákonne rozhodol, odvolací súd rozsudok v napadnutom výroku podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil a podľa ods. 2 tohto ustanovenia sa stotožnil s jeho odôvodnením.

17. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).